



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudkyň JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a Mgr. Jany Volkové ve věci

navrhovatelů:

a) JUDr. J. H.

bytem V. 2930/30, O.

b) MUDr. P. K.

bytem N. L. 1324/8, O.

zastoupení advokátkou Mgr. Lenkou Špinarovou
sídlem Paťanka 2687/1c, Praha 6 - Dejvice

proti

odpůrci:

statutární město Olomouc

sídlem Horní náměstí 583, Olomouc

zastoupen advokátem JUDr. Petrem Ritterem

sídlem Riegrova 12, Olomouc

o návrhu na zrušení části Územního plánu Olomouc, vydaného dne 15. 9. 2014

takto:

I. **Zamítá se návrh**, aby soud zrušil Územní plán Olomouc, vydaný Zastupitelstvem města Olomouc dne 15. 9. 2014 jako opatření obecné povahy č. 1/2014, v části týkající se funkční plochy 15/096P, a to

Shodu s prvopisem potvrzuje Š. H.

- **požadavek rozvíjet veřejné prostranství na plochách 15/096P**, uvedený ve výroku v kapitole 4 (urbanistická koncepce) bod 4.10.15 Lokalita 15 (Neředín, Cihelna) písm. a) ve vztahu k pozemkům parc. č. X a X, vše v k. ú. N. U., obec a okres O.
- **v příloze č. 1 (tabulka ploch) výrokové části u plochy 15/096P** ve vztahu k pozemkům parc. č. X a X, vše v k. ú. N. U., obec a okres O.
- **vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF a PUPFL**, uvedené v odůvodnění, v Části E, kapitole 3 - tabulková část, u plochy 15/096P ve vztahu k pozemkům parc. č. X a X, vše v k. ú. N. U., obec a okres O.

II. Dnem právní moci tohoto rozsudku **se zrušuje** část Územního plánu Olomouc, vydaného Zastupitelstvem města Olomouc dne 15. 9. 2014 jako opatření obecné povahy č. 1/2014, a to

- **požadavek propojit ulice Okružní s ulicí nad Lánem plochou 15/096P formou dvou pěších průchodů**, uvedený ve výrokové části, v kapitole 4 (urbanistická koncepce) bod 4.10.15 Lokalita 15 (Neředín, Cihelna) písm. a) ve vztahu k pozemkům parc. č. X a X, vše v k. ú. N. U., obec a okres O.
- odstavec: „Poslední větší rozvojovou oblastí určenou k zástavbě jsou plochy přimykající se k Okružní mezi ulicemi I. P. Pavlova a Kšírovou (dnes převážně zahrádky), kde by měla být rozvíjena nová městská třída ideálně formou polyfunkčních domů s bydlením. Územní plán vymezuje v území síť veřejných prostranství dle územní studie „Okružní Nad Lánem“. Zajištění prostupnosti území (např. pěšími průchody) je jedním ze základních požadavků Územního plánu na rozvoj území města. Pěší propojení veřejného prostranství 15/096P v přestavbové ploše zahrad s ulicí Nad Lánem zajišťují především propojení stávajících a nových veřejných prostranství do souvislé sítě, bez slepých závleků, tedy způsobem, jakým se uliční síť města vždy rozvíjela. Pěší propojení jsou navržena jako přirozená pokračování větví veřejného prostranství 15/096P k ulici Nad Lánem členících území na jednotlivé bloky.“, uvedený v části odůvodnění, v kapitole 4 (Urbanistická koncepce) bod 4.10.15 Lokalita 15 (Neředín, Cihelna) písm. d) (Odůvodnění řešení), ve vztahu k pozemkům parc. č. X a X, vše v k. ú. N. U., obec a okres O.

III. Odpůrce **je povinen** zaplatit navrhovateli a) na náhradě nákladů řízení částku 14.546,90 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Lenky Špinarové, advokátky se sídlem Pařanka 2687/1c, Praha 6 – Dejvice.

IV. Odpůrce **je povinen** zaplatit navrhovatelce b) na náhradě nákladů řízení částku 14.546,90 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Lenky Špinarové, advokátky se sídlem Pařanka 2687/1c, Praha 6 – Dejvice.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelé se návrhem podaným k soudu dne 13. 9. 2017 domáhali zrušení Územního plánu Olomouc ze dne 15. 9. 2014 (dále jen „ÚP Olomouc“).
2. Podmínky existence předmětu řízení a včasnosti návrhu dle § 101b odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), byly splněny, neboť ÚP Olomouc, schválený usnesením Zastupitelstva města Olomouc

dne 15. 9. 2014 jako opatření obecné povahy č. 1/2014, představuje opatření obecné povahy v souladu s § 43 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), přičemž byl návrh podán do tří let od účinnosti předmětného ÚPO, jež nastala dle § 173 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“) 15. dnem po dni vyvěšení na úřední desce, tj. dne 30. 9. 2014.

3. Z výpisů z katastru nemovitostí vedeného Katastrálním úřadem pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, soud zjistil, že na LV č. X je zapsáno vlastnické právo navrhovatele k pozemkům pozemku parc. č. st. X a na něm se nacházející stavbě bez čp/če a pozemku parc. č. X, všech v k. ú. N. U., obec a okres O., a dále že na LV č. X je zapsáno vlastnické právo navrhovatelky k pozemku parc. č. st. X, jehož součástí je stavba č. p. X, a pozemku parc. č. X, všech v k. ú. N. U., obec O. Jelikož navrhovatelé tvrdí, že výkon jejich vlastnického práva k předmětným pozemkům a stavbám je níže uvedenými regulativy ÚP Olomouc nezákonně dotčen, jsou dle § 101a odst. 1 s. ř. s. aktivně procesně legitimováni k podání návrhu. Zda přitom k dotčení navrhovatelů a v jakém rozsahu skutečně došlo, a je-li zde tedy i legitimace věcná, bylo předmětem meritorního přezkumu.
4. Odpůrcem v řízení podle § 101a a násl. s. ř. s. o zrušení části územního plánu je obec, jejíž zastupitelstvo ÚP Olomouc vydalo, tudíž je dle § 101a odst. 3 s. ř. s. ve sporu pasivně procesně legitimováno statutární město Olomouc.
5. Soud konečně shledal jako splněnou také podmínku existence projednatelného závěrečného návrhu (petitu) dle § 101a odst. 1 s. ř. s. Navrhovatelé požadovali, aby soud zrušil ÚP Olomouc v plochách 15/148S a 15/096P v rozsahu dotčení pozemků parc. č. X a parc. č. X, vše v k.ú. N. U., tak, že zruší:
 - v kapitole 4 (urbanistická koncepce) bod 4.10.15 Lokalita 15 (Neředín, Cihelna) písm. a) výroku ve vztahu k pozemkům navrhovatelů ve funkční ploše 15/096P – *požadavek rozvíjet veřejné prostranství na plochách 15/096P;*
 - v kapitole 4 (urbanistická koncepce) bod 4.10.15 Lokalita 15 (Neředín, Cihelna) písm. a) výroku ve vztahu k pozemkům navrhovatelů – *požadavek propojit ulice Okružní s ulicí nad Lánem plochou 15/096P formou dvou pěších průchodů;*
 - v příloze č. 1 (tabulka ploch) výrokové části u plochy 15/096P ve vztahu k pozemkům navrhovatelů;
 - v kapitole 4 (urbanistická koncepce) bod 4.10.15 Lokalita 15 (Neředín, Cihelna) písm. d) odůvodnění řešení, v odůvodnění ve vztahu k pozemkům navrhovatelů, tj. požadavek na rozvoj území, a to ve znění: *Poslední větší rozvojovou oblastí určenou k zástavbě jsou plochy přimykající se k Okružní mezi ulicemi I. P. Pavlova a Kšírovou (dnes převážně zahrádky), kde by měla být rozvíjena nová městská třída ideálně formou polyfunkčních domů s bydlením. Územní plán vymezuje v území síť veřejných prostranství dle územní studie „Okružní Nad Lánem“. Zajištění prostupnosti území (např. pěšími průchody) je jedním ze základních požadavků Územního plánu na rozvoj území města. Pěší propojení veřejného prostranství 15/096P v přestavbové ploše zahrad s ulicí Nad Lánem zajišťují především propojení stávajících a nových veřejných prostranství do souvislé sítě, bez slepých závrtek, tedy způsobem, jakým se uliční síť města vždy rozvíjela. Pěší propojení jsou navržena jako přirozená pokračování větví veřejného prostranství 15/096P k ulici Nad Lánem členících území na jednotlivé bloky.*

- Část E vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF a PUPFL, v kapitole 3 tabulková část, odůvodnění u plochy 15/096P ve vztahu k pozemkům navrhovatelů.

6. Navrhovatelé uvedli, že jsou v rodinném poměru (strýc a neteř) a že pozemky parc. č. X a X denně užívány společně, hranice mezi pozemky navrhovatele je pouze formální, přičemž shodně plánují výstavbu další nemovitosti na těchto pozemcích, tudíž by pozemky mohly být i spojovány. Na pozemku navrhovatelky je postaven rodinný dům a bazén, na pozemku navrhovatele zůstaly původní ovocné stromy, obojí využívají obě rodiny. Rovněž obě rodiny využívají napojení na vodu, které je pouze na pozemku navrhovatelky. Uvedli, že v místě, kde má dle ÚP Olomouc vést v ploše 15/148 S pěší průchod, který má po hranici pozemků navrhovatelů propojit nově zřizovanou plochu veřejného prostranství 15/096P s ulicí Nad Lánem, se aktuálně nachází společné dlážděné posezení s grilem, sprcha a původní betonový bazén pro děti, na což navazuje dlážděný chodník a rekreační chata. Realizace záměru pěšího průchodu by tak znamenala zničení přes 50 let využívaného společného rodinného zázemí, zničení přístupu k vodovodní síti navrhovatele a nepřiměřené omezení vlastnických práv obou navrhovatelů. ÚP Olomouc zamýšlený pěší průchod by takřka těsně naléhal na rekreační objekt navrhovatele, který je aktuálně umístěn 5 m od hranice pozemků. Dále uvedli, že pozemek navrhovatele by byl po realizaci záměru ÚP Olomouc obklopen ze tří stran veřejnými komunikacemi, a to stávající ulicí Nad Lánem po celé jeho délce, shora (severovýchodní částí) pak přímo naléhajícím veřejným prostranstvím a na společné hranici pozemků navrhovatelů veřejným chodníkem. Totéž platí pro navrhovatelku, přičemž veřejné prostranství by dle výkresu k ÚP Olomouc začínalo v pravém horním rohu jejího pozemku. Dochází tak k výraznému omezení nerušeného výkonu jejich vlastnických práv, ke znehodnocení pozemků a nepřiměřenému narušení až zrušení klidové a soukromé sféry vlastníků pozemků. Dále uvedli, že vzhledem ke svažitosti pozemků navrhovatelů směrem k ulici Nad Lánem i k ulici I. P. Pavlova je realizace veřejných komunikací a veřejných prostranství výrazně nepřiměřená, neboť celá tato veřejná část se tak bude úrovněově nacházet výš, než je úroveň stávající zástavby a klidové rekreační zóny navrhovatelů. Rodinný dům navrhovatelky se z důvodu terénních vln nachází v horní části pozemku. Plánovaný rodinný dům navrhovatele by musel být s ohledem na svažitost terénu přimknut přímo k plánovanému veřejnému prostranství 15/096P a měl by zasahovat do místa plánovaného pěšího průchodu.
7. Dále navrhovatelé uvedli, že námitkami ze dne 11. 3. a 12. 3. 2013 brojili již proti návrhu ÚP Olomouc. Navrhovatel a) nesouhlasil s vyústěním plochy 15/096P u hranice s jeho pozemkem parc. č. X. Toto řešení označil za nepřiměřeným způsobem omezující jeho vlastnické právo, neboť vybudováním veřejného prostranství, naléhajícího těsně na pozemek navrhovatele a), se rozšíří škodlivé imise vznikající na veřejném prostranství, čímž dojde ke škodlivým dopadům na pohodu bydlení a zdraví členů rodiny navrhovatelů, když zejména imise z dopravy budou mít nepopiratelný vliv na zdravé životní prostředí. Uvedli, že v námitkách popsali, jakým způsobem dosud pozemky společně užívají. Namítli rovněž, že návrh ÚP Olomouc je zřízením plochy 15/096P v rozporu se zákonem, neboť pořizovatel žádným způsobem neprozkoumal možnost vymezení veřejných prostranství na jiných pozemcích, když pouze přebíral územní studii Okružní, Nad Lánem. V této studii je navíc plocha vymezena jako plocha zeleně, přes kterou vede cyklostezka. V ÚP Olomouc se však již hovoří o veřejném prostranství, které má sloužit nové městské

třídě, ideálně formou polyfunkčních domů s bydlením, o žádné zeleni se zde nehovoří. ÚP Olomouc je vnitřně rozporný, neboť v bodě 4.10.15 výroku je uvedeno, že se na plochách 15/095P a 15/099P má rozvíjet rezidenční charakter lokality, tedy rodinné domy se zahradou ve smyslu klidné a "zelené" rezidenční oblasti. Na druhou stranu je v odůvodnění ÚP Olomouc v bodu 4.10.15 d) uvedeno, že by právě na tomto místě měla být rozvíjena nová městská třída, ideálně formou polyfunkčních domů s bydlením. Navržená veřejná prostranství nerespektují klidový charakter lokality, kde jsou po celé délce ulice nad Lánem postaveny rodinné domy (nebo se plánují), nikoli pouze zahrádky. Odpůrce v rámci tvoření a obhajoby podoby ÚP Olomouc deklaroval, že by veřejná prostranství měla být v maximální možné míře vymezena na pozemcích ve veřejném vlastnictví tak, aby byl zásah do soukromých pozemků minimalizován. V tomto případě však odpůrce nezhodnotil vymezení veřejných prostranství na svých pozemcích, např. na pozemcích parc. č. X nebo X při ulici Kšírova, které se nacházejí nedaleko dotčeného území 15/096P a právě zřízení takového veřejného prostranství při ulici Kšírova by mělo své opodstatnění a znamenalo by nesporný veřejný přínos, přičemž by nemuselo dojít k omezení soukromého vlastnictví. Ulice Kšírova je z důvodu své šíře jednosměrná a chybí zde tolik potřebný chodník pro pěší. Dále navrhovatelé nesouhlasili se zřízením pěšího průchodu napříč plochou 15/148 S podél společné hranice jejich pozemků parc. č. X a X. Toto řešení dle navrhovatelů není v odůvodnitelném veřejném zájmu, jakýkoli případný zájem jakéhokoli investora v žádném případě nepřeváží nad zájmem navrhovatelů, jakožto zájmem na zachování ničím nerušených vlastnických práv. Objekty pro bydlení, jejichž výstavba je plánovaná, budou bez problémů přístupné ze stávajících komunikací – ul. Okružní, Kšírova, I. P. Pavlova. Zřizování „zkratk“ přes pozemky soukromých vlastníků jen proto, aby budoucí potenciální majitelé nových rodinných domů na pozemcích v plánované výstavbě nemuseli chodit „okolo“ po stávajících komunikacích, není nutné, je naprosto nepřijatelné a především v rozporu s institutem soukromého vlastnictví.

8. Navrhovatelé požadovali části ÚP Olomouc uvedené v návrhu zrušit s odůvodněním, že byli vydáním ÚP Olomouc zkráceni na svých vlastnických právech, které bylo omezeno v rozporu s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, jakož i na právu na ochranu zdraví a na životní prostředí, jelikož pro taková omezení nebyl zjištěn ani prokázán veřejný zájem. ÚP Olomouc a rozhodnutí o námitkách navrhovatelů jsou stíženy vadou nepřezkoumatelnosti, z hlediska dodržení § 18 odst. 1 a 2 a § 19 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, je zde nedostatek veřejného zájmu pro zásah do vlastnických práv navrhovatelů a územní plán je v rozporu se zásadou proporcionality, subsidiarity a minimalizace zásahů. Konkrétně namítali, že:

- námitky navrhovatele 1) proti zřízení plochy 15/096P a jejímu vyústění na hranici pozemku parc. č. X bez jakéhokoli pásu zeleně, označené č. X, X a X nebyly v rozhodnutí o námitkách vypořádány vůbec a je tedy nepřezkoumatelné. Na odůvodnění rozhodnutí o námitkách je třeba klást stejné požadavky jako na klasické správní rozhodnutí (§ 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Musí z něho být zřejmé, z jakého důvodu považuje obec námitky uplatněné oprávněnou osobou (§ 52 odst. 2 stavebního zákona) za liché, mylné nebo vyvrácené, nebo proč považuje skutečnosti předestírané oprávněnou osobou za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, je povinen se zabývat – třeba i stručně – všemi jejími součástmi (viz také rozsudek NSS ze dne 24. 11. 2010, čj. 1 Ao 5/2010 – 169).

- námitky obou navrhovatelů proti zřízení veřejného pěšího průchodu mezi jejich pozemky v ploše 15/148S vypořádal pouze částečně a nedostatečně, rozhodnutí o námitkách je tak nepřezkoumatelné a nezákonné z důvodu nedostatečného vypořádání se s námitkami a z důvodu rezignace na zásadu proporcionality (obdobně rozsudek NSS 2 As 295/2015). Odpůrce neodůvodnil proporcionalitu daného řešení s ohledem na zásah do vlastnického práva navrhovatelů. Odpůrce rezignoval na porovnání veřejného zájmu s vlastnickými zájmy navrhovatelů a nevyhodnotil jejich vzájemný střet. Navrhovatelé se neztotožňují se závěrem odpůrce, že uspořádání veřejných prostranství je odůvodněno a plyne z koncepce územní studie Okružní, Nad Lánem, řešící přestavbu území na bydlení a že díky tomu mohly být základní kompoziční principy (zejména trasy veřejných prostranství a pěších propojení) ze studie do územního plánu převzaty. Dle názoru navrhovatelů existuje i jiné méně invazivní řešení, než to, jaké zvolil odpůrce a odpůrce na tato jiná řešení ignoroval, nezhodnotil. Jeho odůvodnění ohledně potřeby prostupnosti území, vytvoření souvislé sítě veřejných prostranství a nutnosti vstřícnosti k ulicím Bacherova a Za Vodojemem, je jednostranné pouze ve prospěch veřejného zájmu, přičemž jedinou větou, kde zmiňuje zájem soukromý je věta ve vyřízení námitek o tom, že řešení: „maximálně zohledňuje vlastnické vztahy a minimalizuje zásah do pozemků“, což je pouze holé konstatování;
 - odpůrce se nezabýval rodinnými vztahy navrhovatelů a z toho plynoucím způsobem společného užívání pozemků. Odkázal pouze na nemožnost vystavět na jednom pozemku dva rodinné domy, nevzal však v potaz možnost posunutí hranice pozemků, rozdělení, darování části pozemku či jinou legitimní úpravu tak, aby mohl být záměr rodin navrhovatelů realizován a aby mohly být nerušeně realizována jejich vlastnická práva. Odpůrce se tak měl zabývat posouzením faktické situace (viz popis užívání pozemků výše v textu) s ohledem na zásadu subsidiarity a minimalizace zásahů do vlastnického práva navrhovatelů, jelikož realizací záměru územního plánu v napadeném rozsahu, fakticky dochází k rozdělení pozemku jedné rodiny na dvě poloviny, zničení desetiletí využívaného rodinného zázemí, klidové a rekreační zóny a znemožnění jeho plnohodnotného využívání;
 - dle judikatury Nejvyššího správního soudu musí být řešení poměrů v území prováděné územním plánem v souladu se zásadou proporcionality. Zásahy do vlastnického práva musí mít zásadně výjimečnou povahu, musí být prováděny z ústavně legitimních důvodů a jen v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě rozumně k zamýšlenému cíli. To v posuzované věci splněno nebylo. Obecné proklamace ohledně prostupnosti území ani odkaz na územní studii z roku 2011 nemohou obstát. Rovněž je pro omezení vlastnického práva navrhovatelů nedostatečné odůvodnění veřejného zájmu na vytvoření veřejného prostranství a prostupnosti území v části D odůvodnění územního plánu, kde se v obecné rovině charakterizuje veřejné prostranství a zdůrazňuje jeho význam z hlediska veřejného zájmu.
9. Odpůrce navrhoval zamítnutí návrhu. V prvé řadě poukázal na skutečnost, že rozsudkem ze dne 13. 6. 2017, č. j. 73 A 1/2017-61 soud již část plochy veřejného prostranství 15/096P zrušil, a to i v části, která se bezprostředně dotýkala pozemku navrhovatelů. Následně zastupitelstvo města rozhodlo o pořízení změny ÚP Olomouc, která se má týkat území dotčeného zrušujícím rozsudkem. S ohledem na nemožnost řešit věc izolovaně, je nutné prověřit řešení sousedících ploch jako celku, tudíž bude prověřováno rovněž zachování

pěšího propojení plochy 15/096P s ulicí Nad Lánem. Pokud plocha veřejného prostranství 15/096P nebude nově vymezena, ztratí navrhovaný průchod význam. Ve vztahu k samotnému navrhovanému pěšímu propojení mezi pozemky navrhovatelů odpůrce ocitoval pasáž rozhodnutí o námitkách, v němž argumentoval požadavkem na prostupnost města a vytvoření souvislé uliční sítě bez slepých závlaků, jakožto zásadním urbanistickým principem, jímž je uliční síť rozvíjena po staletí. Odkázal na body 5.1.1. výroku a 1.5. písm. b) Odůvodnění, které vysvětlují zajištění prostupnosti území a zaokružování vodovodní sítě. Dále odkázal na územní studii Okružní, Nad Lánem, která byla evidována a v souladu s § 25 stavebního zákona použita jako podklad při pořizování ÚP Olomouc. Trasa pěšího propojení navazuje na veřejné prostranství v prodloužení Bacherovy ulice a svým vedením po hranici pozemků maximálně zohledňuje vlastnické vztahy a minimalizuje zásah do těchto pozemků. Na pozemku par. č. X je již dům umístěn, proto na něm není možné další stavbu pro bydlení umístit. Záměry navrhovatelů pouze plánované nemohou být důvodem zrušení ÚP Olomouc. Dále odkázal na závěr uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 5 Ao 6/2010 o tom, že samotné vymezení plochy či koridoru v územním plánu nemůže zasáhnout do stávajícího využití pozemků, nýbrž představuje pouze závazný podklad pro rozhodování v území. Jelikož veřejné prostranství v ploše 15/096P bylo zrušeno, není pravdivé tvrzení navrhovatelů, že pozemek parc. č. 52/5 bude ze tří stran obklopen veřejnými komunikacemi. Vymezení pěšího průchodu bylo řešením proporcionálním, zajištění prostupnosti území je veřejným zájmem. Námitka nerespektování rodinných vztahů navrhovatelů je lichá, neboť územní plán musí odpovídat pouze zákonným kritériím. Pokud by zohledňoval pořizovatel i jiné než zákonné zájmy, dopouštěl by se rozporu se zásadou enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí. Fakticky se jedná o dva pozemky a nadto ÚP Olomouc nemůže řešit území v podrobnostech pozemků, jinak by byl v rozporu s § 43 odst. 3 stavebního zákona.

10. V replice k vyjádření odpůrce navrhovatelé uvedli, že o rozsudku krajského soudu ze dne 13. 6. 2017, č. j. 73 A 1/2017-61 neměli a nemohli mít v době podání návrhu žádné informace. Tím, že je v současné době zrušena relevantní část plochy 15/096P, postrádá pěší propojení s tímto veřejným prostranstvím smysl a tím spíše je na místě jej zrušit.
11. Krajský soud v souladu s § 101d s. ř. s. v rozsahu a v mezích návrhových bodů přezkoumal napadené opatření obecné povahy, přičemž dle § 101b odst. 3 s. ř. s. vycházel při přezkoumání opatření obecné povahy ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho vydání.
12. Krajský soud předně uvádí, že navrhovatelé bránili svá práva již v průběhu procesu přijímání ÚP Olomouc. Uplatněním námitek v procesu přijímání ÚP Olomouc tedy umožnili odpůrci se s jejich výhradami proti věcnému řešení seznámit a reagovat na ně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2009, č. j. 9 Ao 2/2009-54, publikovaný pod č. 2008/2010 Sb. NSS), a proto je krajský soud oprávněn se věcně zabývat jejich námitkami v celé šíři, tedy i tím, zda je přijaté řešení tzv. proporcionální.
13. Dále krajský soud uvádí, že rozsudkem ze dne 13. 6. 2017, č. j. 73 A 1/2017-61 rozhodl k návrhu jiných navrhovatelů o tom, že „*Územní plán Olomouc, vydaný Zastupitelstvem města Olomouc dne 15. 9. 2014 jako opatření obecné povahy č. 1/2014, se co do plochy označené 15/096P, v rozsahu pozemků parc. č. X, X, X, X, X a X, vše v k. ú. O. – N. U., obec O., zrušuje dnem právní moci tohoto rozsudku.*“ Právní moci rozsudek nabyl dne 11. 8. 2017.

14. Jelikož uvedeným rozsudkem zdejší soud zrušil právě tu část plochy 15/096P, která se dotýkala pozemků navrhovatelů parc. č. X a X, výrokem I. zamítl tu část návrhu, kterou navrhovatelé brojili proti vymezení plochy veřejného prostranství 15/096P tak, aby se tato plocha dotýkala jejich pozemků. V době podání návrhu již byla předmětná část funkční plochy 15/096P pravomocně zrušena, byť se jednalo o návrh jiných navrhovatelů, kteří vlastní sousední pozemky s pozemky navrhovatelů v posuzované věci, zejména vlastníka pozemku parc. č. X. Bylo by tedy zcela bezpředmětné se námitkami navrhovatelů brojícími proti této funkční ploše zabývat.
15. Dále krajský soud zamítl výrokem I. také požadavek, aby soud zrušil vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF a PUPFL, uvedené v odůvodnění, v Části E, kapitole 3 - tabulková část, u plochy 15/096P ve vztahu k pozemkům parc. č. X a X, vše v k. ú. N. U., obec a okres O., a to z důvodu, že navrhovatelé nijak nevysvětlili, jak konkrétně právě tento regulativ zasahuje do jejich veřejných subjektivních práv.
16. V ostatních částech, jimiž navrhovatelé brojili proti zřízení pěšího průchodu v ploše 15/148S v trase vedoucí po hranici jejich pozemků parc. č. X a X, krajský soud návrhu vyhověl.
17. Navrhovatelé v námitkách proti návrhu ÚP Olomouc uváděli shodné skutečnosti jako v návrhu k soudu, tj. namítali nedostatek veřejného zájmu, zásadní a nepřiměřené dotčením svého vlastnického práva, zřízení průchodu jako pouhé zkratky, kdy dosavadní propojení ulic je dostatečné, a dále argumentovali historií pozemků parc. č. X a X, které tvořily dříve pozemek jeden a v budoucnu není vyloučeno jejich opětovné spojení či jiná dispozice s nimi, která by umožnila výstavbu dalšího domu. Plánovaný průchod by však takové dispozice s pozemky jakož i výstavbu znemožnil.
18. Stejně jako v rozsudku ze dne 13. 6. 2017, č. j. 73 A 1/2017-61 připomíná zdejší soud, že v rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 2 Ao 3/2007-73, publikovaném pod č. 1462/2008 Sb. NSS, uvedl Nejvyšší správní soud, že v případě územního plánování jde vždy „o vyvážení zájmů vlastníků dotčených pozemků s ohledem na veřejný zájem, kterým je v nejširším slova smyslu zájem na harmonickém využití území. Tato harmonie může mít nesčíslně podob a ve své podstatě nebude volba konkrétní podoby využití určitého území výsledkem ničeho jiného než určité politické procedury v podobě schvalování územního plánu, v níž je vůle politické jednotky, která o něm rozhoduje, tedy ve své podstatě obce rozhodující svými orgány, omezena, a to nikoli nevýznamně, požadavkem nevybočení z určitých věcných (urbanistických, ekologických, ekonomických a dalších) mantinelů daných zákonnými pravidly územního plánování. Uvnitř těchto mantinelů však zůstává vcelku široký prostor pro autonomní rozhodování příslušné politické jednotky. Jinak řečeno - není úkolem soudu stanovovat, jakým způsobem má být určité území využito; jeho úkolem je sledovat, zda příslušná politická jednotka (obec) se při tvorbě územního plánu pohybovala ve shora popsáných mantinelech. Bylo-li tomu tak, je každá varianta využití území, která se takto 'vejde' do mantinelů územního plánování, akceptovatelná a soud není oprávněn politické jednotce vnucovat variantu jinou.“
19. K citovanému závěru dospěl Nejvyšší správní soud již předtím i v rozsudku ze dne 18. 7. 2006, č. j. 1 Ao 1/2006 – 74, a následně jej zopakoval také např. v rozsudcích ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 Aos 3/2013 – 36, či nejnověji v rozsudku ze dne 26. 4. 2017, č. j. 2 As 291/2016-40. Judikurní závěr, že z žádného ustanovení stavebního zákona nevyplývá, že by jednotlivým vlastníkům pozemků a staveb v území dotčeném připravovaným územním plánem vznikl nárok, aby jejich nemovitosti byly zařazeny do funkčních ploch dle jejich

požadavků, přání či představ, které by jim nejvíce konvenovaly, neboť zařazení pozemků a staveb do jednotlivých funkčních ploch je plně v pravomoci orgánů místní správy, lze tak označit za dlouhodobě ustálený.

20. Naproti tomu však Nejvyšší správní soud v citovaných rozsudcích zdůrazňuje, že zařazení nemovitosti do určité funkční plochy musí být dostatečně zdůvodněno v rámci vypořádání případné námitky vlastníka takové nemovitosti.
21. Odpůrce při vypořádání námitek navrhovatelů (viz rozhodnutí o námitce č. 1562a uvedené na str. L303 až L304 přílohy odůvodnění ÚP Olomouc) uvedl: *„Navržené pěší propojení napříč lokalitou kolmo k ulici Nad Lánem je zásadní pro zajištění prostupnosti územím směrem k ulici Okružní coby městské třídy, a dále z hlediska propojení nových a stávajících veřejných prostranství do souvislé uliční sítě, bez slepých závrtek. Nejedná se tedy o vytváření „zkratek“, ale o zcela zásadní urbanistický princip, kterým je uliční síť města rozvíjena po staletí. V případě předmětné lokality je navíc žádoucí zajištění prostupnosti územím směrem k ulici Okružní coby městské třídy se zastávkami MHD. Vzhledem k tomu, že pro lokalitu byla jako územně plánovací podklad pořízena územní studie Okružní, Nad Lánem, řešící přestavbu území na bydlení, mohly být základní kompoziční principy (zejména trasy veřejných prostranství a pěších propojení) ze studie do územního plánu převzaty. Trasy nových veřejných prostranství kolmých k Okružní ulici jsou navrženy v rámci možností vstřícně k ulicím Bacherova a Za Vodojemem, a to jak z hlediska dopravního (tvaru křižovatek), tak z hlediska kompozičního jako přirozené pokračování stávajících ulic. Trasa pěšího propojení po společné hranici pozemků parc.č. X a X navazuje na veřejné prostranství v prodloužení Bacherovy ulice, a svým vedením po hranici pozemků maximálně zohledňuje vlastnické vztahy a minimalizuje zásah do pozemků. Na pozemku parc.č. X je již realizován rodinný dům, zmiňovaná výstavba dvojdomu na hranicích pozemků parc.č. X a X tak není možná (na pozemku je dle vyhlášky č. 501/2006 Sb. možné umístit pouze jednu stavbu pro bydlení).“*
22. Nároky kladené judikaturou soudů rozhodujících ve správním soudnictví na kvalitu vypořádání námitek vznesených v procesu pořizování územních plánů vlastníky pozemků jsou však vyšší. Nejvyšší správní soud je vymezil v rozsudku ze dne 24. 11. 2007, č. j. 1 Ao 5/2010-169, publ. pod č. 2266/2011 Sb. NSS, tak, že na odůvodnění rozhodnutí o námitkách lze klást stejné požadavky jako v případě typických správních rozhodnutí, tj. musí z něj být seznatelné, z jakého důvodu považuje námitky uplatněné oprávněnou osobou za liché, mylné nebo vyvrácené, nebo proč považuje skutečnosti předešlé oprávněnou osobou za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené.
23. Zmíněné nároky Nejvyššího správního soudu sice korigoval Ústavní soud v nálezu ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. III. ÚS 1669/11, v němž vyslovil, že *„Požadavky (...) vůči zastupitelstvu obce, pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami vlastníka pozemku uplatněnými proti územnímu plánu, nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky jsou výrazem přepjatého formalismu.“*, a dále i Nejvyšší správní soud posléze uvedl, že míra konkrétnosti odůvodnění rozhodnutí o námitkách je závislá i na velikosti dané obce (viz rozsudek ze dne 26. 2. 2014, č. j. 6 Aos 2/2013-95), přesto je však dle názoru krajského soudu nutno trvat na to, aby se orgán rozhodující o námitkách v rozhodnutí o nich soustředil právě na vyvrácení argumentace v námitkách obsažené a nikoli jen na obhájení vlastního řešení.

24. Vymezení veřejně přístupného průchodu, byť jen pro pěší, mezi pozemky soukromých vlastníků, je zásahem do vlastnického práva.
25. Podmínky, za jakých jsou vlastníci dotčení územním plánováním povinni i bez svého souhlasu strpět omezení, která pro ně vyplývají z územního plánu, vymezil Nejvyšší správní soud v bodě 47 usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 – 120, publikovaném pod č. 1910/2009 Sb. NSS, tak, že zásahy do vlastnického práva ve formě územních plánů „*musí mít zásadně výjimečnou povahu, musí být prováděny z ústavně legitimních důvodů a jen v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě rozumně k zamýšlenému cíli, nediskriminačním způsobem a s vyloučením libovůle a být činěny na základě zákona.*“ Hodnocení tzv. proporcionality při přezkumu územních plánů tedy spočívá v posouzení toho, zda zjištěná omezení dotčeného vlastníka nemovitosti nepřesahují spravedlivou míru citovanými kritérii vymezenou.
26. Soud přisvědčuje navrhovatelům, že odůvodnění rozhodnutí o jejich námitkách, jakož i odůvodnění ÚP Olomouc jako takového, které je zopakováním téže argumentace, principu proporcionality nedostálo. Mezi stranami je nesporné, že navržené řešení ÚP představuje zásah do vlastnických práv navrhovatele, přičemž odpůrce má za to, že tento zásah je zcela minimální a řádně odůvodněn. Ve vyjádření k návrhu argumentuje svou povinností využít evidovanou územní studii jako podklad při tvorbě ÚP.
27. S tímto názorem krajský soud souhlasí, avšak toliko do té míry, že má dle § 25 stavebního zákona pořizovatel územního plánu takovou studii mezi podklady pro pořízení územního plánu zařadit. Bez ohledu na to, zda se jedná o studii evidovanou, která byla dle § 162 odst. 3 stavebního zákona je zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup (což je vskutku případ územní studie Okružní, Nad Lánem – viz www.olomouc.eu), nebo neevidovanou a nezveřejněnou, není územní studie dle § 30 stavebního zákona pro pořizovatele územního plánu podkladem závazným. Pořizovatel územního plánu se tak nemůže zprostit své povinnosti vyvrátit námitky vlastníka pozemku vůči řešení území, nastolenému podkladovou územní studií.
28. Odpůrce byl tedy za popsané situace s ohledem na obsah námitek navrhovatelů povinen pečlivě zdůvodnit, proč se dané území bez zakresleného pěšího průchodu neobejde. Argumentace principem prostupnosti územní není dle názoru soudu dostatečná, neboť je nekonkrétní. Závěr o minimalizaci zásahu do vlastnického práva navrhovatelů tak nelze učinit. Není také zřejmé (zejména při pohledu na prostorové uspořádání dané lokality a lokalit přilehlých), proč by měla být určující přímá návaznost na ul. Bacherova a Na Lánem, když nelze předpokládat zásadní využívání přímého dopravního propojení mezi zástavbou bytových domů na ul. Bacherova se zástavbou rodinných domů v posuzované lokalitě. Zásadním a nezbytným se jeví toliko napojení na ul. Okružní, které však bezpochyby s ohledem na velikost lokality může plnit i jediná ulice.
29. Krajský soud proto uzavírá, že v textové části ÚPO nenalezl přesvědčivé odůvodnění spravedlivosti míry omezení vlastnického práva navrhovatelů vymezením pěšího průchodu mezi pozemky parc. č. 52/2 a 52/12.
30. Proto krajský soud výrokem II. tohoto rozsudku regulativy týkající se daného pěšího průchodu, jakož i odpovídající část odůvodnění ÚP Olomouc, které nad míru spravedlivou zasahují do práv navrhovatelů, podle § 101d odst. 2 s. ř. s. zrušil.

31. Dle § 101d odst. 2 s. ř. s. soud zruší opatření obecné povahy nebo jeho část dnem, který v rozsudku určí. Tímto dnem je den nabytí právní moci tohoto rozsudku, tj. den, kdy bude rozsudek doručen účastníkům, resp. jejich zástupcům.
32. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že v řízení plně procesně úspěšní žalobci mají právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady každého z žalobců ve výši 14 546,90 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč a 2) náklady za zastupování advokátem, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 7 440 Kč za 3 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení, sepsí žaloby a sepsí dalšího podání ve věci (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3 100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT, a dále snížena o 20 % dle § 12 odst. 4 AT na částku 2 480 Kč), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony v rozsahu jedné poloviny částky 900 Kč (tj. 3 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT), to vše zvýšené o DPH z odměny a náhrad ve výši 1 656,90 Kč (tj. 21 % z částky 7 890 Kč), neboť zástupce žalobců je plátcem uvedené daně.
33. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 24. října 2018

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu